



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 367/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Komorovskou, Kuzmányho 57, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 11/2016 z 28. februára 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Cob 131/2014 z 19. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 11/2016 z 28. februára 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) a rozsudkom

Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 131/2014 z 19. novembra 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“, spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobkyne účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 36 Cb 41/2008, v ktorom sa domáhala uloženia povinnosti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), odstrániť vadu tovaru tak, že za vadný tovar – motorové vozidlo zn. TOYOTA LandCruiser 3,0 TD 5d A/T dodá náhradný tovar alebo uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni peňažnú náhradu v sume 66 387,84 € oproti vráteniu motorového vozidla žalovanej. Okresný súd v označenom konaní prvýkrát meritórne rozhodol o zamietnutí žaloby sťažovateľky rozsudkom z 1. decembra 2010, ktorý bol potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Cob 81/2011 z 18. augusta 2011. Na základe dovolania sťažovateľky najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Obdo 6/2012 z 30. marca 2012 zrušil rozsudok krajského súdu z 18. augusta 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd následne uznesením z 11. júna 2012 zrušil rozsudok okresného súdu z 1. decembra 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd po vrátení veci opäť vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 36 Cb 41/2008 z 10. januára 2014 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), ktorým žalobu sťažovateľky zamietol. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny a najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné.

3. Sťažovateľka namieta porušenie označených práv napadnutými rozhodnutiami, ktoré považuje za nedostatočne odôvodnené, keďže konajúce súdy sa v nich nevysporiadali s jej odvolaciami a dovolaciami námietkami. V odôvodnení sťažnosti bližšie argumentovala:

„... v konaní na Najvyššom súde SR došlo k porušeniu môjho práva na spravodlivé súdne konanie, pretože jednak súd poukazoval na iné právne odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, než sa v tomto rozhodnutí uvádza, a súčasne, moje dovolanie bezdôvodne odmietol.

V konaní na Krajskom súde v Košiciach (a konaní, ktoré mu predchádzalo), došlo k porušeniu môjho práva na spravodlivé súdne konanie, pretože postupom súdov mi bola odňatá možnosť konať, a súdy nevybavili moju žalobu v súlade so zákonom, Ústavou SR a Dohovorom.

V označenom súdnom konaní nebola doposiaľ vybavená:

1/ moja žalobná námietka, a neskôr odvolacia, ako aj dovolacia námietka, že reklamácia bola zvoleným postupom účastníkov reklamácie vybavovaná ako so spotrebiteľom podľa Občianskeho zákonníka, súdy poukazujú iba na tú skutočnosť, že som nebola spotrebiteľom, čo ale nie je to isté, čoho sa domáham ja, titulom dohody o zvolenom vybavovaní reklamácie, ako so spotrebiteľom. Na takto postavenú žalobu a odvolacie námietky (či mohlo dôjsť k takejto dohode účastníkov o postupe pri vybavovaní konkrétnych reklamácií, a ak áno, či žalovaný dodržal lehotu na opravu, ktorú bez pochyb určil, a ak nemohlo dôjsť k takejto dohode, uviesť dôvody a pod.), nie je žiadna relevantná odpoveď.

2/ moja odvolacia, resp. obranná námietka, že pokiaľ reklamácia má byť posudzovaná podľa Obchodného zákonníka, potom súdy mali vychádzať z reálneho skutkového stavu, ktorý mali zhodnotiť v odôvodnenia rozsudku, že pri reklamácií, zo dňa 20.7.2007, ktorá je samostatnou reklamáciou, podľa protokolu č. r 27098/07, kde vozidlo som neponechala v oprave (ale vzala ho späť so sebou), tento spôsob ako vybavenie reklamácie som ja nikdy nepredniesla a prvýkrát som si voľbu nároku uplatnila listom, zo dňa 26.9.2007, kde v konaní som podrobne zdôvodnila časový rozdiel medzi dňom 20.7.2007, resp. 26.7.2007, kedy sa vykonala odborná expertíza vady žalovaným, a dňom 26.9.2007, kedy som po odpadnutí prekážky prvýkrát, a bez zbytočného odkladu navrhla voľbu nároku a to výmenou vozidla. Ani v jednom rozhodnutí sa však nenachádza tento môj právne významný skutkový argument, podstatný k posúdeniu postupu, v zmysle § 436 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Obch. zákonníka, ktorý som ale viackrát prednášala (naposledy v písomnom podaní, zo dňa 12.12.20012, kde poukazujem na konkrétny dôvod dátumu oznámenia nároku).

Rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho odôvodnenie je nedostačujúce, a v rozhodnutí odvolacieho súdu (ako aj súdu prvého stupňa) absentujú mnou prednášané argumenty, a ich zhodnotenie vo vzťahu k argumentom žalovaného, tiež vo vzťahu k posúdeniu

reklamácie ako so spotrebiteľom, a rovnako tiež z pohľadu podľa Obchodného zákonníka, teda absentuje zreteľne zrejmé odôvodnenie rozsudkov súdov ku podstatným právnym (žalobným a odvolacím) otázkam. Súčasne, odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je rozporuplné, kde súd si protirečí vo vyššie namietaných skutočnostiach (ohľadne záveru o mojej voľbe nároku, a právneho postavenia voči žalovanému).

... Mám za to, že postupom súdov mi bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na súde, kde súdy nekonali a nerozhodovali o návrhu v zmysle mojich žalobných dôvodov, a následne sa nezaoberal mojimi odvolaciami a tiež dovolaciami námietkami a obranou, a moje argumenty nepoňali do svojich rozhodnutí. Ani z jedného rozhodnutia nevyplýva, aby sa súdy zaoberali mnou predkladanými skutočnosťami, ale z rozhodnutí vyplývajú iba skutočnosti tvrdené žalovaným, a právne úvahy súdov, bez vyhodnotenia mnou predkladaných skutkových okolností, ktoré majú vplyv na právne posúdenie veci.“

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o porušení jej v záhlaví rozhodnutia označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, aby napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil krajskému súdu na nové konanie a aby jej priznal náhradu trov konania v sume 312,34 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy voči rozhodnutiu či zásahom „všeobecných súdov“ je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov, t. j. či v konaní a rozhodnutí v ňom vydanom (ne)boli dotknuté predpismi ústavného poriadku chránené

práva alebo slobody fyzickej (právnickej) osoby. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o sťažnosti nie je pokračovaním konania, v ďalšej inštancii mimo rámec všeobecného súdu a ústavnému súdu v ňom zásadne neprislúcha, aby v jeho rámci prehodnocoval skutkové a právne závery všeobecného súdu alebo zjednocoval ich judikatúru (I. ÚS 76/2015).

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

9. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny, a napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

12. Podstatou sťažnosti je námietka porušenia práva na spravodlivé súdne konanie v dôsledku nedostatočného odôvodnenia napadnutých rozhodnutí, v ktorých sa podľa sťažovateľky konajúce súdy nevysporiadali s jej zásadnou argumentáciou uplatnenou v konaní.

13. Poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru ústavný súd zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu

sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03). Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

14. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

15. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Ústavný súd preto v prvom rade preskúmal rozsudok okresného súdu, ktorým okresný súd žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatňované nároky sú neoprávnené, pričom vo vzťahu k námietkam sťažovateľky predovšetkým uviedol:

„Žalobkyňou požadovaná náhrada tovaru (podľa § 436 ods. 1 písmeno a) Obchodného zákonníka) za dodanie nového tovaru je neopodstatnená a to z dôvodu, že podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia mala žalobkyňa voľbu na odstránenie vady tovaru iba do okamihu, kým existenciu vady žalovanému neoznámila. Žalobkyňa si na odstránenie vady tovaru zvolila opravu tovaru (t.j. postup podľa § 436 ods. 1 písmeno b) Obchodného zákonníka), čo vyplýva zo skutočnosti, že vozidlo u žalovaného na vykonanie opravy opakovane ponechala. S poukazom na znenie druhej vety odseku 2 § 436 Obchodného zákonníka už žalobkyňa neskôr bez súhlasu žalovaného nemohla spôsob odstránenia vady tovaru zmeniť a v tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žalovaný takýto súhlas žalobkyňi nedal. Ohľadom požadovanej výmeny tovaru súd považuje za potrebné dodať, že predmetná vada sa dá odstrániť spôsobom, ktorý uviedol vo veci ustanovený súdny znalec.

Alternatívny nárok žalobkyne predstavujúci nárok na vrátenie kúpnej ceny oproti vráteniu predmetu kúpy je tiež neoprávnený z dôvodu, že takýto postup by prichádzal do úvahy jedine v prípade, že by žalobkyňa od príslušnej kúpnej zmluvy odstúpila (možnosť podľa § 436 ods. 1 písm. d), § 436 ods. 2 posledná veta alebo § 437 ods. 5 Obchodného zákonníka), k čomu však doposiaľ platne nedošlo. Žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz o vykonaní jej úkonu odstúpenia od zmluvy.

V tejto súvislosti (neexistencia odstúpenia od zmluvy) súd poukazuje na nasledovné. Žalobkyňou deklarované odstúpenie od zmluvy, ktoré malo byť podľa nej... vykonané pravdepodobne podaním jej návrhu na zmenu návrhu v tomto v konaní (podanie č. l. 180 a 181) obsahovo vôbec neobsahuje úkon odstúpenia žalobkyne od príslušnej kúpnej zmluvy, pretože v zásade išlo iba o podanie návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Ak žalobkyňa týmto svojim podaním mienila zároveň od zmluvy odstúpiť, tak potom takýto úkon je pre svoju nezrozumiteľnosť a neurčitosť v tomto smere absolútne neplatným odstúpením od zmluvy podľa § 37 Občianskeho zákonníka.

Zároveň súd zistil tú skutočnosť, že žalobkyňa po svojej reklamácií zo dňa 20.7.2007 fakticky ani neumožnila žalovanému odstrániť reklamovanú závalu. K tomuto zisteniu súd dospel zo svedeckej výpovede svedka [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že žalobkyňa sa v dohodnutý deň (13.8.2007) nedostavila do servisu žalovaného, neskôr sa s ňou nepodarilo telefonicky skontaktovať a následne žalobkyňa na písomnú výzvu žalovaného

zo dňa 20.8.2007 už iba písomne korešpondovala so žalovaným a požadovala výmenu vozidla.

Súd tiež poukazuje aj na zistenie, že žalobkyňa na svojom vozidle najazdila ročne cca 17.000,00 km, čo vyplýva zo počtu odjazdených km a z doby jeho prevádzky. Takýto počet najazdených km v zásade zodpovedá bežnému a riadnemu používaniu motorového vozidla.

Z tohto pohľadu a berúc do úvahy dlhodobé používanie vozidla, je podľa názoru súdu požiadavka žalobkyne na výmenu vozidla za nové (respektíve na vrátenie plnej kúpnej ceny) výkonom práva, ktorý je v rozpore s poctivým obchodným stykom, ktorý podľa § 265 Obchodného zákonníka nepožíva právnu ochranu.

... Žalobkyňa odôvodnila svoj nárok na výmenu vozidla (respektíve na vrátenie kúpnej ceny) tiež tvrdením, že ona ako spotrebiteľka mala právo na vybavenie reklamácie (odstránenie vady) do 30 dní od jej podania (t.j. do 30 dní od dňa 20.7.2007), k čomu však nedošlo a preto jej nároky uplatnené v tomto konaní vznikli podľa § 18 ods. 4 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Ani vyššie uvedené odôvodnenie nároku žalobkyne neobstojí a to z dôvodu, že daný vzťah nie je spotrebiteľským vzťahom, ktorý by požíval ochranu podľa Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Medzi žalobkyňou a žalovaným v zásade pôvodne neexistoval žiadny zmluvný vzťah, pretože žalovaný predmetné motorové vozidlo predal leasingovej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Kúpna zmluva medzi [REDAKOVANÉ] a žalovaným je čisto obchodným vzťahom medzi kupujúcim a predávajúcim podľa § 409 a nasledujúcich Obchodného zákonníka. Kupujúci [REDAKOVANÉ] toto vozidlo od žalovaného nezakúpil pre svoju osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti, ale zakúpil ho na obchodné účely, t.j. v tomto prípade za účelom ďalšieho prenajatia tohto vozidla žalobkyňi. Z uvedenej skutočnosti je zrejmé, že kupujúci [REDAKOVANÉ] v tomto vzťahu v žiadnom prípade nebol spotrebiteľom podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Pokiaľ neskôr spoločnosť [REDAKOVANÉ] na základe Kúpnej zmluvy zo dňa 18.2.2008 predala predmetné motorové vozidlo žalobkyňi, tak táto skutočnosť nič nemení na pôvodnom obchodnoprávnom režime pôvodnej kúpnej zmluvy medzi

██████████ a žalovaným. Leasingová spoločnosť preto nemohla podľa článku IV. bod 2. kúpnej zmluvy so žalobkyňou postúpiť na žalobkyňu neexistujúce spotrebiteľské právo podľa § 18 ods. 4 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.“

16. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako vecne správny, keď sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil:

„Z ustanovenia § 132 O. s. p. vyplýva, že súd vykonáva hodnotenie dôkazov podľa zásady voľného hodnotenia vyplývajúceho z ústavného princípu nezávislosti súdnictva (čl. 46 Ústavy SR), čo zároveň vylučuje ľubovoľné hodnotenie. Hodnotia sa preto dôkazy dôležité a právne účinné, ktoré sa posudzujú z hľadiska pravdivosti.

Súd prvého stupňa v súlade s úpravou § 132 O. s. p. vykonal správne hodnotenie dôkazov jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, prihliadajúc na všetko, čo vyšlo najavo v konaní, včítane tvrdení účastníkov sporu.

Súd prvého stupňa skutkovo správne uzavrel, že došlo k dohode účastníkov o oprave zistenej vady (zápach vo vozidle) v období mesiacov marec - júl 2007. Vyplýva to nepochybne (obsahovo) aj zo samotných tvrdení žalobkyne v priebehu konania (č. l. 3, 20, 23, 24, 126, 307, 330 spisu). Z týchto tvrdení žalobkyne, ako aj z výpovedí pracovníkov žalovaného (ktoré sú vierohodné) a sú zároveň súladné s tvrdeniami žalobkyne o okolnostiach riešenia vzniknutého problému užívania vozidla, vyplýva jednoznačne záver o voľbe práva žalobkyňou (súhlas) na opravu zistenej vady. Týmto spôsobom sa preukázalo splnenie podmienok § 436 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka, v dôsledku čoho je neprípustná zmena voľby práva na opravu vady bez súhlasu žalovaného, pričom je nepochybné, že takýto súhlas nebol žalovaným daný (nespochybňujú to ani účastníci sporu).

Žalobkyňa užívala vozidlo na základe leasingovej zmluvy zo dňa 23.2.2005 (ako nájomca), kde je identifikovaná nie ako občan, ale ako podnikateľ (advokátka, registrovaná v SAK) a zároveň s uvedením identifikačného čísla ██████████. Uvedené vozidlo odkúpila od prenajímateľa (vlastníka vozidla) zmluvou z 18.2.2008, kde taktiež vystupuje ako podnikateľka (je identifikovaná zhodnými údajmi).

Je teda nepochybné, že na žalobkyňu na základe predmetných zmlúv, nie je prípustné prihladať ako na spotrebiteľa, ktorý nakupuje výrobky pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti (§ 2 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Základný pojem spotrebiteľa je uvedený v § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, ktorý je pre právnu úpravu spotrebných zmlúv obsahovo najdôležitejší. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom teda môže byť len osoba, ktorá nekoná ako podnikateľ, čo vyplýva aj zo smernice Rady 98/13/EEC o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka podnikateľom je osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov. Ide o skupinu podnikateľov, ktorí podnikajú na základe osobitných predpisov, čo sa vzťahuje aj na výkon tzv. slobodného povolania, akým je činnosť advokátov v zmysle zák. SNR č. 132/1990 Zb. o advokácii v novelizovanom znení.

Je teda nepochybné, že v zmluvnom vzťahu vystupovala žalobkyňa ako podnikateľka, keďže vozidlo bolo zabezpečené pre realizáciu jej podnikateľskej činnosti (výkon advokátskej činnosti). Uvedenie identifikačného čísla na uvedených zmluvách preukazuje, že vozidlo nebolo kupované pre osobnú potrebu žalobkyne alebo príslušníkov jej domácnosti, lebo IČO je presným a jednoznačným identifikátorom osoby, ktorej bolo pridelené.

Pre nesplnenie týchto zákonných kritérií, nie je možné stotožniť sa s právnym názorom žalobkyne, že sa má v konaní prihladať na nerešpektovanie povinností žalovaného vybaviť reklamáciu v lehote do 30 dní (podľa uvedeného zákona o ochrane spotrebiteľa), kde pri nesplnení tejto povinnosti má spotrebiteľ právo na výmenu výrobku za nový výrobok.

Vychádzajúc zároveň z právneho názoru dovolacieho súdu (4 Obdo 6/2012 zo dňa 30.3.2012), ktorým sa dôsledne riadil súd prvého stupňa, odvolací súd v zmysle § 219 ods.1 OSP potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ako vecne správny.“

17. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozsudku (nadväzujúceho na dôvody rozsudku okresného súdu) dospel k záveru, že sťažnostná argumentácia sťažovateľky nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Krajský súd svoj právny záver o vecnej správnosti rozsudku okresného súdu odôvodnil dostatočným a ústavne akceptovateľným spôsobom, keď sa stotožnil s jeho záverom, že v zmluvnom vzťahu vystupovala sťažovateľka ako podnikateľka, keďže vozidlo bolo zabezpečené na realizáciu jej podnikateľskej činnosti, preto nebolo možné na daný prípad aplikovať právne predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu tým de facto reflektoval na sťažovateľkou vznesenú odvoláciu námietku, že reklamácia bola voľbou účastníkov vybavovaná podľa Občianskeho zákonníka ako so spotrebiteľom, keď súčasne uviedol, že „na žalobkyňu... nie je prípustné prihliadať ako na spotrebiteľa“. Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky (uvedenými v jej odvolaní) zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

18. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku ústavný súd konštatuje, že tento podľa názoru ústavného súdu nie je prejavom interpretačnej alebo aplikačnej svojvôle, a preto sa úvahy krajského súdu v napadnutom rozsudku z pohľadu ústavného súdu nejavia ako rozporné, arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Keďže napadnutý rozsudok nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený na základe jeho vlastných

myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. K namietanému porušeniu označených práv malo podľa sťažovateľky dôjsť tiež napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré považuje za vecne nesprávne a nedostatočne odôvodnené.

20. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd ním odmietol dovolanie sťažovateľky podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku, keďže dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo v jej prípade prípustné (§ 238 OSP), zároveň nezistil vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP a ani iné vady konania v dovolacom konaní nevyšli najavo. Otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sa najvyšší súd nezaoberal, keďže takýto postup by bol možný len v prípade procesne prípustného dovolania. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd zaujal právny názor, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie je rozporné, pričom uviedol, že *„Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., keďže tento uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd jasne, stručne, logicky a vecne odôvodnil svoje závery. Takisto rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa základné kritéria v zmysle ust. §*

157 ods. 2 O. s. p., a preto nemožno konštatovať odňatie možnosti žalobkyne konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).“.

Sťažovateľka tiež namietala dovolací dôvod podľa § 238 ods. 2 OSP tvrdiac, že odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie sa dôsledne neriadili právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným vo veci. Vo vzťahu k tejto dovolacej námietke najvyšší súd uviedol:

„Dovolací súd k žalobkyňou uvádzanému dôvodu prípustnosti podaného dovolania poukazuje na predchádzajúce rozhodnutie dovolacieho súdu vydané v tejto veci pod sp. zn. 4Obdo/6/2012 z 30. marca 2012, z ktorého vyplýva, že dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu č. k. 3Cob/81/2011 z 18. augusta 2011 a vec vrátil tomto súdu na ďalšie konanie s tým, že v odvolacom konaní došlo k vade konania v zmysle ust. § 237 písm. f/ (teraz § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) O. s. p. s odôvodnením, že rozhodol v rozpore so zásadou dvojinštančnosti, keďže potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z iného právneho dôvodu, ako súd prvej inštancie a na základe skutkových zistení, ktoré neboli predmetom dokazovania, ani tvrdení účastníkov. Znemožnil tak žalobkyňi uplatnenie práva domáhať sa riadnym opravným prostriedkom preskúmania skutkových tvrdení a právnych záverov prvýkrát použitých až v konečnom rozsudku odvolacieho súdu. Následne odvolací súd uznesením sp. zn. 3Cob/84/2012 z 11. júna 2012 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby doplnil dokazovanie v naznačenom smere a vysporiadal sa so všetkými námietkami a tvrdeniami sporových strán, ktoré konkretizoval vo svojom zrušujúcom uznesení. Následne súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, doplnil dokazovanie v naznačenom smere a znovu vo veci rozhodol.

... Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/6/2012 z 30. marca 2012 nebol dovolacím súdom vyslovený právny názor v merite veci. Námietka žalobkyne, že dovolací súd ustálil prejednanie nárokov odvolacím súdom len z reklamácie zo dňa 20.07.2007, preto nie je dôvodná. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bolo dovolacím súdom zrušené z procesných dôvodov, pre výskyt vady konania (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Odvolací súd, ktorý následne zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, taktiež nekonal v rozpore s rozhodnutím dovolacieho súdu. Dovolanie by v prejednávanej veci bolo prípustné v tom prípade, ak by

sa súd nižšej inštancie neriadil právnym názorom dovolacieho súdu (§ 238 ods. 2 O. s. p.), ale právny názor dovolacím súdom v predmetnej veci vyslovený nebol. Vzhľadom na uvedené dovolanie žalobkyne nie je prípustné ani z dôvodu podľa § 238 ods. 2 O. s. p.“

21. Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci boli nezlučiteľné so základným právom účastníka konania na súdnu ochranu, či so zásadami spravodlivého procesu. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol dostatočné a presvedčivé dôvody, pre ktoré dovolanie sťažovateľky odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti. S poukazom na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že spôsob aplikácie ustanovení § 237 písm. f) a § 238 OSP najvyšším súdom nevykazuje znaky svojvoľnosti či arbitrárnosti. Napadnuté uznesenie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Skutočnosť, že najvyšší súd kvalifikoval dovolanie sťažovateľky ako neprípustné a že pri tom vyslovil právny názor, s ktorým sa sťažovateľka nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie podľa označených článkov ústavy a dohovoru.

22. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

23. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júla 2017